

Bilans płatniczy Polski: rekordowy rok 2020 (komentarz do danych NBP)

- W 2020 roku nadwyżka na rachunku bieżącym bilansu płatniczego osiągnęła rekordowy poziom przede wszystkim dzięki zwiększeniu dodatniego salda obrotów towarowych. W IV kwartale nadwyżka była także znacznie wyższa niż w tym samym okresie poprzedniego roku.
- Wzrost wynagrodzeń przekazywanych z Polski przez cudzoziemców w IV kwartale 2020 roku w porównaniu do tego samego okresu 2019 roku nie zrekomensował spadków, które miały miejsce w pierwszych trzech kwartałach i ostatecznie w całym 2020 roku transfery wynagrodzeń obcokrajowców wysyłane z Polski obniżyły się o 2,6 mld PLN.
- Napływ środków unijnych o charakterze inwestycyjnym wyniósł 24,9 mld PLN, czyli więcej niż w IV kwartale 2019 roku. Napływ środków unijnych był także większy w całym 2020 roku niż w poprzednim roku.

Nadwyżka na rachunku obrotów bieżących bilansu płatniczego w 2020 roku była znacznie wyższa niż w poprzednich latach (82,4 mld PLN czyli 3,6 proc. PKB w porównaniu do 11,2 mld PLN i 0,5 proc. PKB w 2019 roku). Poprawa salda obrotów bieżących była spowodowana przede wszystkim 10-krotnym wzrostem nadwyżki w obrotach towarowych. Eksport zwiększył się o 3,3 proc, a import spadł o 1,7 proc. Wysoką dynamikę eksportu odnotowano w III i IV kwartale 2020 r. (odpowiednio 6,8 proc. i 14,6 proc. wobec tego samego okresu poprzedniego roku) przy niższej dynamice importu (odpowiednio 1,1 proc. i 8,7 proc.). O poprawie zdecydował wzrost eksportu do Niemiec i osłabienie kursu złotego.

W 2020 roku relacja salda obrotów bieżących do PKB, wykorzystywana przez Komisję Europejską do wczesnej identyfikacji zagrożeń dla równowagi makroekonomicznej, znajdowała się nadal w przedziale -4 proc./+6 proc. PKB, a więc na bezpiecznym poziomie.

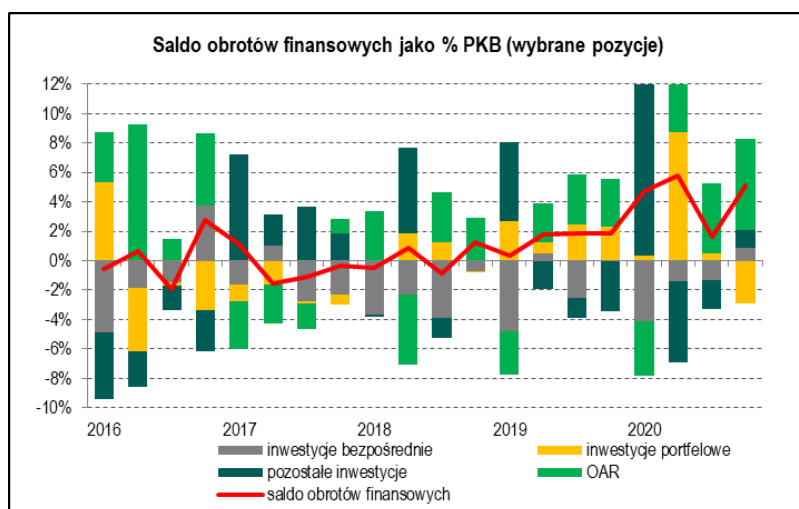
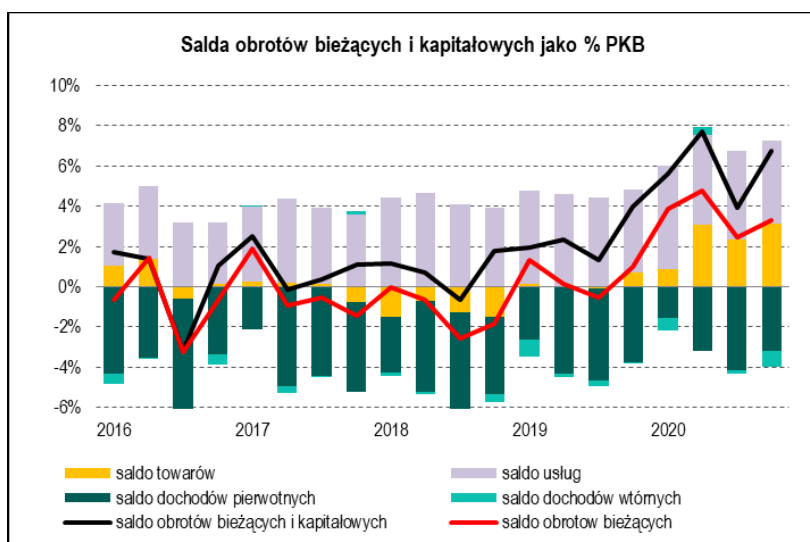
Nadwyżka w handlu usługami pozostała na wysokim poziomie przy jednoczesnym spadku obrotów. Skutki pandemii i ograniczeń wprowadzanych przez władze można zaobserwować w spadku obrotów i salda z tytułu podróży zagranicznych. Ten spadek salda został zrównoważony przez wzrost nadwyżki w pozostałych usługach biznesowych, naprawach i usługach transportowych.

Deficyt dochodów pierwotnych zmniejszył się w 2020 roku w porównaniu do poprzedniego roku. Przyczyniło się do tego obniżenie dochodów zagranicznych inwestorów bezpośrednich i portfelowych. Środki przekazywane za granicę przez imigrantów pracujących w Polsce także obniżyły się w porównaniu do poprzedniego roku. Wzrost w IV kwartale nie był w stanie zrekomensować spadków w pierwszych trzech kwartałach roku.

Napływ środków unijnych wyniósł w całym roku 85,0 mld PLN wobec 70,5 mld PLN w 2019 roku. Fundusze o charakterze inwestycyjnym otrzymane z tytułu zakończonych i rozliczonych przedsięwzięć, które zostały zarejestrowane na rachunku kapitałowym bilansu płatniczego, wzrosły do 61,7 mld PLN z 48,8 mld PLN rok wcześniej.

We wszystkich kwartałach 2020 roku **rosły aktywa zagraniczne netto Polski** czyli saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego było dodatnie. Zdecydował o tym wzrost polskich inwestycji za granicą (odpływ kapitału) związany z transakcjami zrealizowanymi przez NBP oraz inwestycjami bezpośrednimi i pozostałymi przewyższający napływ kapitału zagranicznego w postaci inwestycji bezpośrednich i pozostałych.

Zadłużenie zagraniczne brutto Polski wzrosło z 1,3 bln PLN na koniec 2019 roku do 1,4 bln PLN na koniec 2020 roku, a jego relacja do PKB zwiększyła się z 58,8 proc. PKB do 60,3 proc. PKB. Relacja **międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto** do PKB poprawiła się z -49,4 proc. PKB do -44,3 proc. PKB (z -1,13 bln PLN do -1,03 bln PLN). Do kryterium równowagi makroekonomicznej (-35 proc. PKB) w stosowanej przez Komisję Europejską Procedurze Nierównowagi Makroekonomicznej (*Macroeconomic Imbalance Procedure – MIP*) jest coraz bliżej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP